

informatore

gorenje
gorenje
gorenje
gorenje
gorenje

List za obveščanje delavcev velenjskega dela SOZD Gorenje – Št. 22 – Leto XVI. – Velenje, 25. 6. 1981

KONGRES JE KONČAN, AKCIJA SE ZAČENJA

Marko Belinić je na drugi plenarni seji zahteval, da naj se v resolucijo vključi stališče, "da morajo biti delegati kongresa obvezno pobudniki za izvajanje kongresnih sklepov". Amandma je bil soglasno sprejet.

Mika Špiljak je v sklepnem govoru med drugim de-

jal: "Kongres je končan samo formalno. Prava aktivnost se šele začne. Že jutri se mora nadaljevati v vseh temeljnih in delovnih organizacijah, v naših tovarnah in rudnikih, po vaseh, šolah, v samoupravnih in delegatskih telesih.

Ne moremo in ne smemo odlašati z akcijo in izvajanjem stvari, o katerih smo se tukaj dogovorili . . . Kongres pričakuje, da bodo samoupravljalci in subjektivne sile naše družbe s konkretno akcijo dosegli, da bodo delavci postali resnični gospodarji nad dohodkom in razširjeno reprodukcijo, da pospešimo zaposlovanje, rast produktivnosti in dohodka, povečevanje stanovanjske graditve, rast vitalnih objektov družbenega standarda in sploh politiko družbene in gospodarske stabilizacije".

Špiljak in Belinić dopolnjujeta drug drugega in hkrati najbolje in najkrajše komentirata kongres. Jasno je povedano kaj, kdaj, kdo in kako . . . , res pa je bilo to rečeno in napisano tudi dostikrat prej. Akcija je pred nami.

(Komunist, 19. 6. 1981)

Sergej Kraigher:

POSEBNA VREDNOST KONGRESA

Pokazalo se je, da razvoj samoupravljanja in proces reševanja tekočih in razvojnih problemov naše družbe poteka počasi tako na različnih področjih dela in življenja kakor tudi v socialističnih republikah in pokrajinah ter znotraj njih. Zato je bila izmenjava izkušenj, ki ste jo opravili tukaj, nujna in dragocena, ravno tako kot tudi ugotavljanje dejanskih problemov in nadaljnjih nalog, ki jih ima naša družba.

Posebna vrednost kongresa je, da je med svojim delom pokazal na odpore birokratsko-tehnokratskih sil v sami samoupravni bazi – organizacijah združenega dela in samoupravnih skupnostih, in v izvršnih in upravnih organih družbenopolitičnih skupnosti in organizacij. Kongres je opozoril na dejstvo, da je ravno družbena vsebina delovanja teh sil eden od glavnih vzrokov za težave pri reševanju problemov in protislovij v naši družbi kakor tudi protislovij, ki se neizbežno porajajo med njenim nenehnim in hitrim razvojem. Kongres je jasno in nedvoumno pokazal, da je mogoče nakopičene družbene in gospodarske probleme reševati edino na podlagi socialističnega samoupravljanja in njegovega nadaljnega razvoja, ter k temu prispeval bistven delež s svojim delom in resolucijo.

Roboti so tu...

ROBOTI GORENJA – REVOLUCIONARNI KORAK V SFRJ

Sredi junija je bil v Portorožu drugi jugoslovanski simpozij o uporabni robotiki. Nad 150 udeležencev je v treh dneh spoznalo o robotiki vse, kar se dogaja v svetu – in pri nas! Številna predavanja, razprave, razstava, prikazovanje filmov in izmenjava izkušenj so prinesla to, kar so strokovnjaki pričakovali! Med njimi je bilo tudi več strokovnjakov Gorenja, ki so predstavili družino robotov "GORO". Le-ti predstavljajo pravcato revolucijo na tem področju v Jugoslaviji, saj je prav robot "Goro 101" prvi na proizvodni liniji v naši temeljni organizaciji Kuhalni aparati. Hkrati pa je pritegnil največ pozornosti tudi robot "Goro 80", razvit v inštitutu "Jožef Stefan" v Ljubljani, nadomestil pa bo težko delo kovačev v delovni organizaciji "Gorenje-Muta" na Muti ob Dravi.

RAZVOJ ROBOTIKE

Robotika tudi v Jugoslaviji dobi-
va vse bolj trdne temelje in se širi
iz razvojnih in raziskovalnih insti-
tucij v proizvodnjo. Velik delež
pri tem pa ima prav naše Gorenje,
saj smo s svojo družino robotov
"Goro" vnesli pravcato revolucijo
v razvijajočo se jugoslovansko
uporabno robotiko.

V Portorožu so se na drugem ju-
goslovanskem simpoziju srečali
številni strokovnjaki s tega pod-
ročja domala iz vsega sveta. To je
bila priložnost, da smo videli raz-
voj v svetu, saj so bili prikazani
številni filmi in predavanja. Stro-
kovnjaki so ocenili, da je v svetu
več kot 50.000 robotov, večina
na Japonskem. V ZDA je proiz-
vodnji nadomestilo delavce že
kakšnih 18.000 robotov, v SZ
8.000, v ZRN 1200, nekaj sto
pa jih imajo tudi že na Poljskem,
v Italiji, Romuniji in drugod. In
koliko v Jugoslaviji? Trem robo-
tom, ki so jih razvili v inštitutu
"Mihajlo Pupin" v Beogradu, iz-
delali pa v zemunskem Teleopti-
ku in trsteniški "Prvi petoletki",
se je pridružila družina robotov
"Goro", ki so plod skupnega raz-
vojnega dela beogradskega inštitu-

ta, inštituta "Jožef Stefan", Lju-
bljana, in našega Gorenja. Prvi
izmed teh je inštaliran ob liniji
za emejliranje v tozdu Kuhalni
aparati, drugi pa je robot "Goro
80", ki bo "koval" poljedelsko
orodje v delovni organizaciji
"Gorenje-Muta".

V Portorožu je resda veliko za-
nimanja veljalo Gorenju, ki je
izdelalo po oceni večine prisot-
nih strokovnjakov resnično ro-
bota z velikimi sposobnostmi.
Simpozij je prinesel nedvomno
še veliko novih idej, z novimi
spoznanji o uporabni robotiki
pa bo tudi lažje zakorakati na
novo področje, ki se mu v Go-
renju odpirajo neslutene mož-
nosti za nadaljnji razvoj.

V portoroškem Avditoriju so
bili razstavljeni vsi jugoslovanski
roboti, UMS 1, 2. in 3, Goro 101
in Goro 80, pa tudi krmilni sis-
tem CNC Stefan 8001. Veliko
pozornosti je pritegnil tudi film,
ki je bil posnet v Gorenju in pri-
kazuje poskusno emajliranje ro-
bota Goro 101. Udeleženci sim-
pozija so tudi z zanimanjem pri-
sluhili predavanju o sistemu za
razpoznavanje predmetov in sin-
hronizacijo robota s transportno
linijo za brizganje emajla v lakir-
nici v Gorenju. Predaval je dipl.
inž. Beno Zager, naš sodelavec v
razvojno-konstrukcijskem od-
delku industrijske elektronike.
Soavtor je dipl. inž. Bojan Terče.

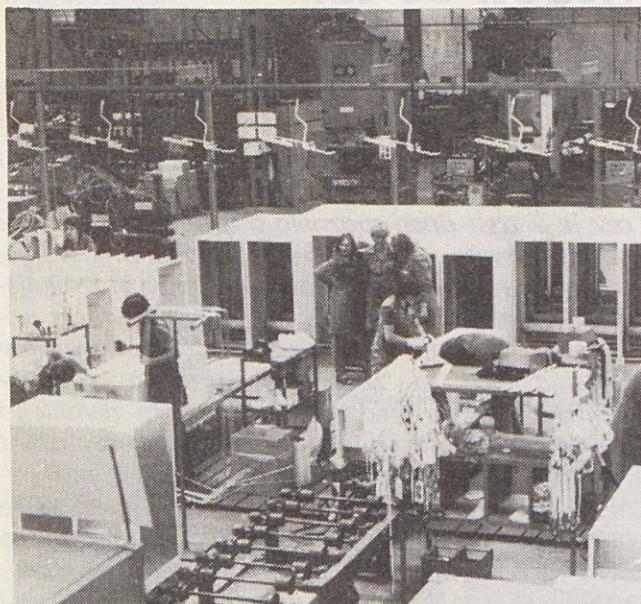

*Dare Zager je predaval na simpoziju
v Portorožu.*

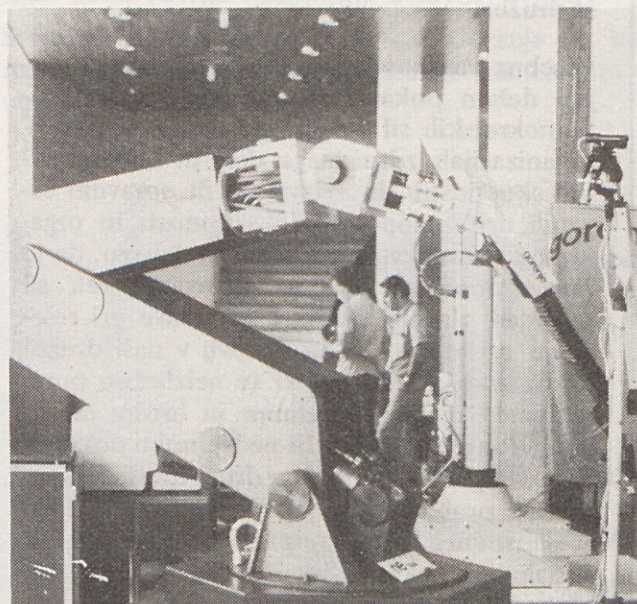
Na simpoziju je bilo slišati več
mnenj, kje so meje pri nadomeš-
čanju človekovega dela z roboti.

Dejstvo je, da robotika zahteva
določeno znanje in višjo tehnolo-
gijo. Z roboti prihaja v proiz-
vodnjo tudi zahtevnejša, pred-
vsem pa tudi produktivnejša teh-
nologija, ob lastni robotiki torej
tudi več domače zahtevnejše teh-
nologije. Torej je nujno potrebno
povezovanje razvojnih inštitucij
z razvojnimi oddelki v tovarnah,
od proizvajalca do kupca. Izdelane
so bile številne analize in upo-
števane najrazličnejše izkušnje.

Robot se izplača v letu dni in
pol. Delo opravi bolje, zanesljivo
in natančno, predvsem pa bi naj
nadomeščal človeka na težjih de-
lovnih mestih, ki so zdravju škod-
ljiva.

Krmilni sistem v proizvodnji.

"Goro 80" v Portorožu.

O ROBOTIH IN PRISPEVKU GORENJA SO DEJALI:

Dr. Uroš Stanič, inštitut Jožef Stefan, Ljubljana: "Ne smemo si delati iluzij pred razvitim svetom, kjer dela že v srednjeproduktivnih deželah ogromno robotov. Daleč zadaj smo, naš problem v robotizaciji pa je v tem, da robotov nimamo, da jih nismo naredili. Gorenjev Goro 101 je edini, ki dela na proizvodni liniji. To pa bi naj bil začetek nulte serije v Gorenju, ki bi naj letos izdelalo prvih deset robotov. Dva kupca sta znana — ljubljanska Avtomontaža in novogoriška Vozila. Seveda je tu še Goro 80 za Muto. Predvsem ta je izredno zanimiv, saj smo slišali mnenje direktorja Marka Rutarja z Mute, ki pravi, da kovačev skoraj ni več, povpraševanje po kovanih orodjih pa je izredno veliko. Robota morajo vpeljati v redno proizvodnjo, sicer bodo izgubili izredno zanimiv trg za kovano poljedelsko orodje.

Sodelovanje med našim inštitutom in Gorenjem je za jugoslovanske razmere ne samo odlično, temveč tudi izredno produktivno. Od ideje do končnega izdelka, ki že služi svojemu namenu, je bilo potrebnih 15 mesecev. Tudi drugi, ki so ocenjevali sistemski pristop ljubljanskega inštituta, ki se zavedajo pomena industrijskega oblikovanja in mikroracionalniškega krmiljenja, so resno ocenili sodelovanje med nami in Gorenjem in so mnenja, da smo na revolucionarni poti v SFRJ. Pred dvema letoma smo na simpoziju govorili o papirjih, danes uvajamo robote na proizvodne linije. Pomembno je tudi,

da bomo v proizvodnji robotov uporabili le do 15 % uvoženih materialov. Nadalje pričakujemo pomoč v obliki kreditiranja, pomemben pa je tudi naš in optimizem v Gorenju! Uspeh bo velik, če bo leta 1983 delalo sto robotov!"

Dr. Mjimir Vukobratović, član srbske akademije znanosti in umetnosti, inštitut Mihajlo Pupin, Beograd: "Mislim, da je prisoten napredek v dveh smereh. Najprej v množičnosti in splošnem interesu ter nato v številu robotov glede na prvi simpozij pred dvema letoma. Vendar to, da obstoja praktični interes za proizvodnjo, še ni dovolj, da bi lahko bili zadovoljni. Resnično je razveseljivo, da je v Sloveniji napredek največji.

Toda razvoj gre kljub vsemu prepočasi. Združiti moramo vse sile, sredstva in znanje, tako v republikah kot med republikami. Simpozij je prikazal uvajanje robotov v proizvodnjo in videli smo, da to zahteva visoka finančna sredstva. Toda, če bo med šestimi roboti, pri katerih smo sodelovali pri razvoju, ostalo le pri enem, bi bil to neuspeh. Čeprav smo slišali še različna mnenja, mora zdaj poiskati svoj interes še združeno delo, industrija . . ."

Dr. Alojz Kralj, Fakulteta za elektroniko, Ljubljana:

"V Sloveniji smo izdelali študijo o možnostih za uvajanje robotike v proizvodnjo in proučili mišlje-

nje ljudi. Prav gotovo so prisotni problemi, saj nimamo formalno izobraženih kadrov. Večina večjih delovnih organizacij ni resno sprejela naših pobud. Kljub temu smo lahko ugotovili, da ponekod sicer obstojajo resne želje, pa ni kadrov, ni sredstev, tehnološka raven ni ustrezna in podobno. Seveda je največ zanimanja tam, kjer bi z roboti nadomestili težja dela in prispevali k večji humanizaciji dela. Ugotovili pa smo, da so osnove robotike tudi v ekonomiki poslovanja, saj lahko dosežemo večjo produktivnost in večji dohodek. Robot porabi manj prostora, manj energije, več naredi, dela enakomerno in z manj izmeta.

Resno se moramo zavedati tega, da bomo lahko le z uvedbo robotov in temu ustrezne tehnologije sledili svetovni proizvodnji in postali konkurenčni na svetovnem trgu."

INFORMATOR — LIST ZA OBVEŠČANJE DELAVCEV VELENJSKEGA DELA SOZD GORENJE. Izdajatelj: Gorenje, Tovarna gospodinjinske opreme, Velenje. Družbeni organ: Izdajateljski svet — predsednik: mag. Jože Zagožen, namestnik predsednika: Srečko Krajnc, člani: Stane Kumer, Tatjana Javornik, Alojz Kolenc, Slavko Pižorn, Anica Oblak, Janez Kos, Angela Delčnjak, Branko Amon, Pavli Strajin, Marija Svetin, Jožica Štukovnik, Franc Magrič, Vinko Srnec, Silva Vivod, Zvone Pečnik, Miroslav Lešnik, Terezija Časl, Dušan Jeriha, Jože Skornšek, Dušanka Založnik, Rastko Lah, Srečko Panič. Ureja: Uredniški odbor — Glavni in odgovorni urednik: Hinko Jerčič, člani: Dušan Pirc, Nevenka Žohar — Mijoč, Srečko Panič, mag. Jože Zagožen, Dušan Jeriha, Anka Melanšek. Izhaja tedensko. Naklada 8000 izvodov. Tisk: Grafično podjetje, GRAFIKA, Prevalje, 1981. Oproščeno prometnega davka po sklepu 421-1/72 z dne 23. 1. 1974.

V PETEK REFERENDUM

V petek, 26. junija 1981, bomo delavci TOZD na referendumu odločali o sprejemu

SPREMENB IN DOPOLNITEV SAMOUPRAVNEGA SPORAZUMA O ZDRUŽITVI V SOZD GORENJE IN STATUTA SOZD GORENJE.

Referendum je razpisal delavski svet sozda Gorenje. O predlogih sprememb teh pomembnih samoupravnih aktov smo razpravljali v samoupravnih delovnih skupinah, na zborih delavcev in delavskih svetih. V delovnih organizacijah sozda Gorenje izven Velenja so že imeli referendum in so te spremembe aktov bile sprejete.

Spremembe so bile potrebne, ker je v sozd Gorenje pristopila nova delovna organizacija Metalna industrija "MIV" Vranje, prav tako pa tudi novo ustanovljena delovna organizacija v Gorenju — Raziskave in razvoj. V sporazumu in statutu je bilo potrebno dopolniti vsebino z dejavnostjo obeh novih delovnih organizacij v sozdu Gorenje, posebej še z razvojno in raziskovalno dejavnostjo. Kot dejavnost sozda je nadalje določena tudi proizvodnja naprav računalne tehnike, opreme in sistemov.

Pri spremembah sporazuma in statuta so natančneje opredelili določene člene, ali pa jih tudi črtali, če ni pričakovati, da bi v praksi zaživel.

V razpravah v tozdh je bilo postavljenih veliko vprašanj o ustanavljanju delovne skupnosti za avtomatsko obdelavo podatkov, informatiko in standardizacijo. Sporazum o novi DSSS II. je bil umaknjen iz razprave in o tem na referendumu ne bomo odločali.

Odločanje na referendumu je naša pravica in dolžnost! Tega se moramo znova zavedati in tudi združevanje v SOZD je posebnega pomena za naš nadaljnji napredek in hitrejši razvoj, s katerim si bomo zagotovili še trdnejšo socialno varnost.

SAMOUPRAVLJANJE

Na 15. redni seji delavskega sveta delovne organizacije Gorenje TGO, bila je 22. junija 1981, so največ časa v razpravi posvetili predlogu nove organiziranosti DSSS Gorenje TGO. Po zakonu o združenem delu se o obliki organiziranosti delovne skupnosti odločajo delavci temeljnih organizacij, ki poverijo določena skupna opravila in izvedbo delovnim skupnostim.

V razpravi je bilo poudarjeno, da mora biti cilj nove organiziranosti v racionalizaciji dela, ne pa v povečevanju administracije. Določene funkcije je prav gotovo smotno združevati, če jih je treba opraviti skupno za osemnajst temeljnih organizacij. V razpravi po samoupravnih delovnih skupinah moramo zadeve okrog reorganizacije enotno opredeliti, predloge pretehtati in upoštevati tudi protipredloge. Zato naj bodo obravnave strokovne, z dovolj tehničnimi utemeljitvami, upoštevane z izkušnjami.

Delegati so sprejeli osnutek sprememb samoupravnih aktov in določili rokovnik za javno razpravo, ki bi naj potekala do 14. julija.

ROKOMET

Ženski rokometni klub Velenje organizira v počastitev praznika rudarjev, 3. julija, "Turnir rudarskih mest, Velenje '81". Na turnirju v Rdeči dvorani, ki bo v soboto, 27. junija 1981, s pričetkom ob 14.15 bodo sodelovale ekipe ženskih rokometnih klubov Zagorje, Rudar iz Labina in I. in II. ekipa Velenja ter pionirske selekcije tega kluba, ki bodo igrale v predtekмах.

PROIZVODNJA IN PRODAJA

Polletje se naglo približuje in prišel bo čas obračuna. Obeti niso rožnati, še zlasti v zadnjem času je vse bolj pereč problem preskrbe z reprodukcijskimi materiali. Tudi pločevine ni bilo v minulem tednu in zato smo znova morali ustaviti več tekočih trakov v tozdh finalne proizvodnje.

V mesecu maju smo proizvedli izdelkov v skupni vrednosti 932 milijonov din, kar je 93 % od načrtovane vrednosti. V petih mesecih letošnjega leta je bilo proizvedenih vseh izdelkov v skupni vrednosti 4.143 milijonov din, kar je 32 % letnega plana.

Na domačem trgu smo v prvih petih mesecih tega leta prodali izdelkov v vrednosti 2.397 milijonov din (28 % letnega plana), vrednost izvoženih izdelkov pa je 1.294 milijonov din, kar je 30 % od planiranega izvoza v letu 1981.

Poglejmo še podatke, kako temeljne organizacije izpolnjujejo letni načrt proizvodnje in primerjave vrednosti proizvodnje z enakim obdobjem preteklega leta (indeks).

TOZD	vrednost proiz. jan.-maj 1981	% izpolnitve letnega pl.	% primerjava 1981:1980
Kuhalni aparati	141.577	33	142
Štedilniki	624.473	30	120
Elektronika	432.339	23	73
Elek. Ptuj	140.450	40	68
Pohištvo	121.561	30	129
Pral. teh.	1.033.269	35	150
Hlad. teh.	319.737	41	72
Zamrzov.	1.033.137	42	168
MGA Nazar.	176.741	46	145
Gradbeni elementi	120.167	49	157
TGO	4.143.451	35	120

Prevozi na delo

Na osnovi dogovorov k ostoječim sklenjenim pogodbam med prevoznikoma (Izletnik, SAP Viator) in uporabnikom Gorenje TGO Velenje, sporočamo vsem vozačem, ki se ob prihodu in odhodu z dela poslužujejo javnega prevoznega sredstva (avtobus), da je prišlo do sporazuma glede veljavnosti letne vozovnice.

Od 1. julija 1981 dalje lahko delavci Gorenja koristijo letno vozovnico na rednih in pogodbenih relacijah, ne glede na čas prihoda in odhoda z dela. Ta dogovor velja samo za delovne dneve.

Kadrovski sektor

V nedeljo vabimo

V nedeljo, 2. junija 1981, ob 18. uri, prireja Zveza kulturnih organizacij Velenje, v Domu kulture v Velenju, zabavno glasbeno prireditev

"ZAVOLJEČU JOŠ VIŠE . . ."

Program bodo izvedli delavci bratskih republik, ki živijo in delajo v naši občini. Prireditve je začetek oživljanja aktivnosti in kulturnega udejstvovanja teh delavcev, skozi katere bodo ohranjali kulturne tradicije svojega naroda in jih približali našim občanom.